

**LIIKESARJATUOMARIEN LUOKITUKSET SUOMEN
TAEKWONDOLIITTOSSA**

6.9.2010

SUOMEN TAEKWONDOLIITTO RY
THE FINNISH TAEKWONDO FEDERATION

1. TUOMARIOIKEUDET

Suomen Taekwondoliitossa on kolme kansallisten liikesarjatuomarioikeuksien luokkaa: C, B ja A, joista C on alin ja A korkein luokka. Ylempien luokkien oikeudet ja kelpoisuusvaatimukset ovat aina alempaa luokkaa täydentäviä. Tuomarin tuomarioikeudet voivat lisäksi olla joko aktiivisia tai passiivisia.

IR-tuomarit eivät muodosta Suomessa omaa luokkaansa. IR-oikeudet omaavan tuomarin katsotaan Suomessa kuuluvan siihen kansalliseen luokkaan, joka hänelle on myönnetty. IR-tuomareiden oikeuksista päättää WTF omien sääntöjensä mukaisesti.

Liikesarjatuomarin tuomariluokituksesta päättää liiton [liikesarjajaos](#).

Aktiivisella tuomarilla on oltava voimassa oleva Suomen Taekwondoliiton lisenssi (vast.).

1.1 C-luokka

Aktiivisen C-luokan tuomari on oikeutettu

1. toimimaan tuomarina kaikissa Suomen Taekwondoliiton ja sen jäsenseurojen järjestämässä kilpailuissa harrastaja- ja ilvessarjoissa.

Kilpailun tuomarivalvoja voi antaa tilapäisen luvan C-luokan tuomarille toimia tuomarina myös liigasarjoissa.

C-tuomarin kelpoisuusvaatimukset ovat seuraavat:

1. vähintään 16 vuoden ikä
2. vähintään 3. kupin vyöarvo
3. vaadittujen liikesarjojen hyvä hallinta
4. hyväksytysti suoritettu Suomen Taekwondoliiton liikesarjatuomarin C-kurssi
5. yleinen taekwondo-tuomarilta edellytettävä nuhteettomuus.

Lisäksi on toivottavaa, että C-tuomarilla on kokemusta valmentajana tai kilpailijana taekwondon liikesarjakilpailuista.

1.2 B-luokka

Aktiivisen B-luokan tuomarilla on samat oikeudet kuin C-tuomarilla ja sen lisäksi oikeutettu

1. toimimaan liikesarjakilpailuun liittyvissä tuomari tehtävissä kaikissa sarjoissa kansallisissa kilpailuissa
2. toimimaan liiton liikesarjajaoksen ja kilpailun järjestäjän suostumuksen perusteella kaikissa liikesarjoihin liittyvissä tuomari tehtävissä ulkomailla

B-tuomarin kelpoisuusvaatimukset ovat seuraavat:

1. vähintään 18 vuoden ikä
2. vaadittujen liikesarjojen hyvä hallinta
3. toiminta tuomarina vähintään kuudessa (6) kilpailussa viimeksi kuluneiden kolmen (3) kalenterivuoden aikana
4. hyväksytysti suoritettu Suomen Taekwondoliiton liikesarjatuomarin B-kurssi.

1.3 A-luokka

Aktiivisen A-luokan tuomarilla on samat oikeudet kuin B-tuomarilla ja sen lisäksi oikeutettu

1. toimimaan kaikissa liikesarjakilpailuihin liittyvissä tuomaritehtävissä Suomessa ja kilpailun järjestäjän ja liikesarjajaoksen suostumuksen perusteella ulkomailla
2. toimimaan Suomen Taekwondoliiton tuomarivalvojana, jolloin A-tuomari on samalla velvollinen noudattamaan kaikkia liiton tuomarivalvojan koskevia ohjeita ja määräyksiä.

A-tuomarin kelpoisuusvaatimukset ovat seuraavat:

1. vähintään 20 vuoden ikä
2. vähintään 1. danin vyöarvo
3. toiminta tuomarina vähintään kahdeksassa (8) kilpailussa vähintään kahden (2) ja enintään neljän (4) toisiaan seuraavan kalenterivuoden aikana B-tuomariksi korottamisen jälkeen.
4. toiminta tuomarina vähintään yhdessä (1) ulkomaisessa kilpailussa viimeksi kuluneiden kahden kalenterivuoden aikana
5. tuomaritoiminnan kypsyysnäytteen suorittaminen hyväksyttävästi
6. erityinen taekwondo-tuomarilta edellytettävä nuhteettomuus.

1.4 IR-luokka

Tuomari on IR-tuomari, kun hänellä on voimassa oleva WTF:n tuomarilisenssi. WTF:n lisenssi myönnetään, kun tuomari on hyväksyttävästi suorittanut WTF:n tuomarikurssin.

IR-tuomari toimii Suomessa kansallisen tuomariluokituksensa mukaisissa tehtävissä.

Suomen Taekwondoliiton kelpoisuusvaatimukset kansainväliselle tuomarikurssille ovat seuraavat:

1. vähintään 25 vuoden ikä
2. vähintään 4. danin vyöarvo
3. aktiivisen A-luokan tuomarioikeudet

4. hyvä englannin kielen suullinen ja kirjallinen taito
5. tunnettu arvostus toiminnassaan taekwondo-liikesarjatuomarina.

1.5 Tuomarivalvoja

Liiton tuomarivalvojat eivät muodosta erillistä tuomarien luokkaa. Tuomarivalvojan oikeuksista ja velvollisuuksista on annettu erilliset ohjeet.

2. TUOMARIOIKEUKSIEN MUUTTAMINEN JA PASSIVOINTI

2.1 Oikeuksien alentaminen

Tuomarin tuomarioikeudet voidaan poistaa kokonaan, jos tuomarin ei voida katsoa nauttivan Suomen Taekwondoliiton tuomarilta edellytettävää luottamusta esimerkiksi vakavien sääntö- tai muiden rikkomuksien vuoksi tai jos tuomarin ei muutoin voida enää katsoa olevan kelvollinen toimimaan oikeuksiensa vastaavana tuomarina Suomen Taekwondoliiton valvomissa kilpailuissa.

C- tai B-tuomarin oikeuksia ei voida alentaa, ne voidaan vain passivoida tai poistaa kokonaan.

A-tuomarin oikeudet alennetaan automaattisesti B-oikeuksiksi, jos oikeudet passivoidaan/passivoituvat.

2.2 Oikeuksien passivointi

Tuomarin tuomarioikeudet passivoidaan, mikäli tuomari ei aktiivisesti toimi tuomarina. Passiiviset tuomarioikeudet omaava tuomari ei ole oikeutettu toimimaan missään tuomaritehtävissä.

Tuomarin C-, B- tai A-oikeudet passivoidaan, jos tuomari ei ole osallistunut taekwondon kilpailusääntöjen tai niiden soveltamiskäytännön muuttumisen vuoksi järjestetyille liiton kilpailusääntöjen kertauskurssille. Tämän lisäksi:

a) C-tuomarin tuomarioikeudet passivoidaan, jos tuomari ei ole toiminut tuomarina vähintään yhdessä (1) liiton kilpailussa enintään kahden (2) toisiaan seuraavan kalenterivuoden aikana.

b) B-tuomarin tuomarioikeudet passivoidaan, jos tuomari ei ole toiminut tuomarina vähintään kahdessa (2) liiton tai ulkomaisessa kilpailussa enintään kahden (2) toisiaan seuraavan kalenterivuoden aikana.

c) A-tuomarin tuomarioikeudet alennetaan passiivisiksi B-oikeuksiksi, jos tuomari ei ole toiminut tuomarina vähintään kahdessa (2) liiton

tai ulkomaisessa kilpailussa enintään kahden (2) toisiaan seuraavan kalenterivuoden aikana.

2.2 Oikeuksien palauttaminen ja aktivointi

C- ja B-oikeudet aktivoidaan, kun tuomari on suorittanut liiton kilpailusääntöjen kertauskurssin.

B-oikeuksiksi alennetut A-oikeudet palautetaan aktiivisiksi A-oikeuksiksi, kun tuomari on suorittanut liiton kilpailusääntöjen muututtua suorittanut niiden kertauskurssin sekä kurssin jälkeen enintään kahden (2) vuoden kuluessa toiminut tuomarina vähintään kolmessa (3) liiton tai ulkomaisessa kilpailussa.

IR-oikeudet omaavalle tuomarille voidaan myöntää kansalliset liikesarjatuomarioikeudet C-, B- tai A-luokkaan liiton liikesarjajaoksen harkinnan mukaan.

2.3 Menettely

Tuomarioikeuksien passivoinnista ja alentamisesta päättää liiton liikesarjajaos aina kalenterivuoden alussa.

Tuomarioikeuksien aktivoinnista ja palauttamisesta päättää liiton liikesarjajaos tarpeen mukaan.

Muutoksista tiedotetaan Suomen Taekwondoliiton [www-sivuilla](http://www.sivuilla).

3. TUOMARIKOULUTUS

Suomen Taekwondoliiton tuomareiden peruskoulutusjärjestelmä sisältää tuomarikurssin ja tuomaritoiminnan kypsyysnäytteen. Tämän peruskoulutuksen lisäksi liitto järjestää tarpeen mukaan kertauskursseja. Kansainvälisten tuomareiden koulutuksesta huolehtii WTF.

3.1 Tuomarikurssi

Tuomarikurssin C-tason ja siihen liittyvät kokeet hyväksytysti suorittanut saa tuomarin C-oikeudet. Osallistuja voi saada myös suoraan B-tason oikeudet, jos hän pystyy osoittamaan osaamisensa ja suorittaa kokeet hyväksytysti.

C-tason kurssi sisältää teoriaosuuden ja –kokeen sekä käytännön harjoittelun. B-tason kurssi sisältää sekä teoriaosuuden että käytännön harjoittelun.

3.2 Luokan korotus B-luokkaan

Tapahtuu suorittamalla B-tason kurssi hyväksytysti.

3.3 Tuomaritoiminnan kypsyysnäyte

Tuomaritoiminnan kypsyysnäytteen hyväksytysti suorittanut saa tuomarin A-oikeudet. Kypsyysnäyte on tarkoitettu niille B-tuomareille, jotka ovat soveltuvia kaikkein vaativimpiin tuomaritehtäviin ja tuomarivalvojana toimimiseen ja jotka ovat valmiita ottamaan erityistä vastuuta tuomaritoiminnan johtamisesta ja kehittämisestä kilpailuissa ja sen ulkopuolella.

Tuomaritoiminnan kypsyysnäyte ei ole kurssi, vaan se on eräänlainen ”työnäyte”, jossa tuomari toimii kilpailuolosuhteissa kaikissa tuomaritehtävissä kokeneempien tuomareiden erityisessä valvonnassa. Kypsyysnäytteen hyväksytysti suorittanut tuomari kykenee

- i) toimimaan oikein ja häkeltymättä kaikissa kilpailutilanteissa;
- ii) tekemään itsenäisesti perusteltuja ratkaisuja sääntöjen soveltamiseen liittyvissä tilanteissa;
- iii) perustelemaan heti ja lopullisesti kaikki tekemänsä pisteidenantoon tai lopputulokseen liittyvät ratkaisut;
- iv) johtamaan tuomarikenttää ja objektiivisesti ja varmalla tavalla;
- v) olemaan hyvänä esimerkkinä kaikessa tuomaritoiminnassa.

3.4 Hakumenettely

C-, B- ja A-tuomareiden koulutuksesta vastaa liiton liikesarjajaos liiton toimintasuunnitelman mukaisesti. Tuomarit kansainväliselle tuomarikurssille valitsee liiton hallitus liikesarjajaoksen tekemästä esityksestä.

Tuomarikurssi järjestetään liiton toimintasuunnitelman mukaisesti.

Liikesarjajaos kutsuu A-tuomarin näyttökokeeseen soveltuvaksi katsomansa B-tuomarit. Osallistujalle annetaan suullinen palaute näyttökokeesta.